

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZÁGI KERÜLETÉNEK NAPILAPJA

Építsük újjá az országot!

Az üzemekben súlyt kell fektetni arra, hogy a mérnökök és a technikai értelmiség, valamint a munkásság között helyreálljon az az egészséges viszony, amely az újjáépítés egyik legfontosabb kelléke.

Rákosi, Bp., V. 20.

Szakmai átképzést!

A pünkösdi pártértekezlet határozataként meghirdetett újjáépítési terv **döntően** megállapította az ország gazdasági életének a helyreállításához elsősorban fontos termelési, illetőleg foglalkozási ágakat. Ezek az újjáépítésben **döntő** fontosságú szakmák: a vasút, az építőipar, a vasmunka, különösen a mezőgazdasági gépipar és negyediknek a technikai értelmiség foglalkozási köre. Minden erőt ezekre a foglalkozási ágakra kell összpontosítanunk, hogy a termelés meginduló nagy csatáját megnyerjük. Ehhez az összpontosításhoz azonban feltétlenül szükség van bizonyos átmeneti intézkedésekre. **A munkásoknak a döntő szakmák felé való irányítására.** Nem képzelhető ez el másképpen, csak egy nagy szabású szakmai átképzés révén, amelyet a legközelebbi időn belül végre kell hajtannunk.

Tiszteiben vagyunk azzal, hogy a szakmai átképzés ilyen nagy szabású végrehajtása **nem könnyű feladat.** Nem könnyű feladat elsősorban kiválogatni azokat a szakmákat, amelyek csak **másodsorban** jönnek számításba és amelyeknek **már jól begyakorolt munkásait át kell irányítani,** át kell képezni erre a négy döntő jelentőségű foglalkozási ágra. Kiválasztani ugyan a jelentéktelenebb szakmákat nem a legnehezebb, sokkal nehezebb azonban megérteni a munkásokkal, hogy el kell hagyniuk jól begyakorolt és természetüknek megfelelő foglalkozásukat és át kell térniük egy nagy szakma valamelyikére. A legnehezebb azonban az, hogy újra kell kezdeniük a tanulást egy, talán eddig teljesen ismeretlen területen. — A szakmai átképzést azonban minden nehézség ellenére meg kell valósítani. —

A Szovjetunióban a háború alatt, amikor a munkásság legjobbjai önként jelentkeztek a Vörös Hadseregbe, sőt a legtöbb gyárban erőszakkal kellett visszatartani a munkásokat munkahelyeik mellett, az óriási méretű fokozott háborús termelés következtében egészen fantasztikus arányú szakmai átképzést kellett végrehajtani. Ez az átképzés nemcsak sikerült, hanem ezer és ezer adatunk van arról, hogy a hihetetlen rövid idő alatt, **gyakran két-három hét leforgása alatt átképzett munkások 100, vagy 150 százalékkal haladták túl a termelési tervet.** A szocialista társadalomban nevelkedett orosz munkásság csodákat művelt és megnyerte az egész Európa termelését a saját céljai szolgálatába állító fasizta német hadigépezet elleni háborút.

A mi helyzetünk ennél már

A szövetségesek aláírták Németország lefegyverzésének módozatait

Moszkvai tudósítás a szovjet hadifoglyok sorsáról

A normandiai partraszállás évfordulóján dták hírvül a szövetségesek a

Németországnak szabandó feltételek

részleteit.

A moszkvai rádió június hó 5-én bejelentette, hogy a négy szövetséges nagyhatalom: a Szovjetunió, Nagybritannia, az Egyesült Államok és Franciaország kormányai Németország végső veresége és a német kérdés ideiglenes rendezése ügyében hivatalos közleményt adott ki, amely 15 pontban szabályozza Németország lefegyverzésének módozatait és a német kötelezettségeket. A hivatalos közlemény alapjául az a közösen elfogadott nyilatkozat szolgál, amelyet június 5-én Berlinben a négy nagyhatalom megbízottjai írtak alá.

A közleményt német részről senki sem írta alá, mert nem a németekkel történt megállapodásról, hanem a szövetséges hatalmak közös közleményéről van szó. A közlemény bevezetőben bejelenti, hogy Németország veresége következtében Németország földjén a legfelsőbb hatalmat a négy nagyhatalom biztosítja. Németország, amely a háborús felelősséget viseli, képtelen szembeállni a győzők akaratával. Igen lényeges a közleménynek az a megállapítása, hogy Németországnak nincsen központi kormánya, vagy olyan hatósága, amely felelősséget vállalna a rend fenntartásáért, az ország közigazgatásáért és a szövetséges hatalmak kívánásainak teljesítéséért. A 15 pont lényege a következő:

1. Az ellenségeskedések azonnali beszüntetése, még pedig mind Németországban, mind pedig a német ellenőrzés alatt álló többi területeken.
2. A német fegyveres erők — ideértve a kisegítő erők, SS-, SA- és Gestapo-alakulatok — teljes és maradéktalan leszerelése. A 2. pont d) bekezdése értelmében a német fegyveres és kisegítő erők kötelesek a

Németország 1927 december 31-i határain kívül fekvő területeket kiüríteni.

3. A német földön maradt repülőgépek nem szállhatnak fel, a német határokon túl tartózkodó gépek tartoznak német területre visszavonulni.

4. A német kézben lévő valamennyi hadihajó és kereskedelmi hajó a szövetségesek által megjelölt kikötőkben tartózkodni maradni, illetve ezekbe a kikötőkbe tartoznak befutni. Német közre került szövetséges hajók a szövetségesek által megjelölt kikötőkbe tartoznak befutni.

5. A szövetségesek ebben a pontban felsorolják mindazokat a tárgyaknak megnevezését, amelyek a szövetségesek rendelkezésére bocsátandók, mindennemű fegyver, lőszer, hadianyag stb. A szövetségeseknek kiszolgáltatandó tárgyak felsorolásában szerepelnek többek között mindazok a szabadalmazott találmányok is, amelyek a hadianyaggyártást szolgálják, vagy hadviselés céljaira beállítottak. Beszolgáltatási munkálatokra a németek kötelesek munkaerőt rendelkezésre bocsátani és ugyancsak kötelesek a költségeket is viselni. Kötelesek ezenfelül megfelelő szállítási eszközöket rendelkezésre bocsátani.

6. A szövetséges hadifoglyok azonnali szabadonbocsátandók és élelmiszerral, ruházzal, orvossággal, valamint pénzzel kellőképpen ellátandók és elhelyezendők. Ugyanez vonatkozik a szövetséges államok egyéb polgáira és mindazokra, akiknek szabadságát akár feji, akár politikai okokból elvették.

7. A német hatóságok tartoznak a német haderőről pontos felvilágosítást nyújtani, ugyanígy tartoznak felvilágosítást nyújtani az aknamezőkről. Az aknák eltávolításáról a németek tartoznak gondoskodni.

8. Katonai berendezések és tárgyak megsemmisítése tilos.

9. Csak a szövetségesek utasítására engedhető meg a német szikretávíró és távolba tájékoztató hírszolgálat.

10. A jelen nyilatkozat határozatainak tartozik magát alávetni a Németországban lévő valamennyi haderő, hadihajó, kereskedelmi hajó, repülőgép és a határozatok vonatkoznak mindennemű hadianyagra.

11. A szövetségeseknek átadandók az összes főnökök és személyek, akik háborús bűnyád alatt állnak. Ugyanígy kiszolgáltatandók más államok polgárai is, akik

ellen az a vád, hogy a náciakat támogatották. A német nép és német hatóságok tartoznak a szövetségeseket ebben támogatni.

12. A szövetségesek képviselői saját betámaszkodásuk szerint fegyveres erőkkel, megfelelő polgári közigazgatási szervekkel tartanak Németországban.

13. A szövetséges kormányok megteszik mindazokat az intézkedéseket, amelyek a béke és biztonság jövőbeni biztosítása érdekében szükségesek tartanak. Ezekhez tartozik Németország teljes leszerelése, demilitarizálása. A szövetségesek a német vereségtől folyó további kiegészítő politikai, gazdasági, katonai és közigazgatási kötelezettségeket rónak a németekre. Ezek a kötelezettségek mind feltétel nélkül teljesítendőek.

14. A kötelezettségek elmulasztása esetén büntető rendelkezések alkalmazandók. Ez a pont megállapítja, hogy ilyen esetekben a szövetséges kormányok mindazokat a rendszabályokat alkalmazzák, amelyeket szükségessé tartanak.

15. pont megállapítja, hogy a nyilatkozat eredeti, orosz, angol, francia, német szövegekből csak az első három mértékadó. A nyilatkozatot kedden délután hat órakor írta alá Berlinben **Zsukov** marsall, **Eisenhower** tábornok, **Montgomery** tábornagy és **DeLattre de Tassigny** tábornok.

Attlee őrnagy

az angol munkáspárt vezére válaszolt a londoni rádióban Churchill korteszbeszédére. Kifejtette, hogy Új-Zealandban, Ausztráliában, Skandináviában évek óta szociáldemokrata kormányzat van és távolról sem következtek be azok az állapotok, amelyekről Churchill beszélt. A munkáspárt felfogása szerint a közérdek mindennél előbbre való; biztosítani kell a nemzet számára az élelmiszert, ruházatot; gondoskodni kell munkaalkalmak teremtéséről — fejezte be beszédét Attlee.

Bukarestben

tartotta meg nagygyűlését a Magyar Népi Szövetség. Beszérmoltak az elmúlt hónapokban

elért politikai eredményekről és megvitatták a népi demokrácia kérdését. — A Magyar Népi Szövetség új elnöke Tiko Nándor lett. A szövetség keretében alosztályok is lesznek, amelyekben a Romániában élő magyar nők, ifjak, értelmiségiek és munkások együtt foglalkoznak helyet.

Hittler holttestét

minden valószínűség szerint megtalálta a német fővárosban egy szovjet kutatócsoport, mielőtt a szövetségesek Ellenőrző Tanácsa Berlinben ülésezett.

A német nagyipari

vállalatok

még 1943-ban megkezdtek nagyobb pénzüsszegeknek és nyersanyagkészleteknek semleges országokba való küldését; így különösen Spanyolországba és Portugáliába. A német vállalatok külföldi képviselői ezenfelül komoly értékeket juttattak ki Németországból értékpapírok és szabadalmak formájában. Ez a szállítás szünet nélkül folyt egészen a katonai összeomlásig. Különösen sokat küldött külföldre az **I. G. Farben Industrie** gyártelep, amely már előkészítette a külföldi talajt a maga számára Hitler-Németország bukása esetére. **Schnitzler** nevű tisztviselője a gyárnak a külföldi fiókokat a gyár felügyelete alatt átszervezte és megerősítette. Alcázás céljából több országba is küldtek pénzt, értékpapírokat és szabadalmakat. — Különösen nagy összegek juttattak Huan March nevű reakciós spanyol állompolgár birtokába. Portugáliában a németek szintén elágazó ügynökségeket létesítettek. Ezzel kapcsolatban érdekes felhívni a figyelmet a **British United Press** liszaboni tudósítójának ama közleményére, miszerint a portugál hatóságok 11 német ipari vállalat üzemenek megindítására adtak engedélyt.

jóval könnyebb. Nekünk már csak a döntő termelési ágak megindításának és ezáltal az újjáépítésnek gazdasági háborúját kell megnyernünk. — Lehet-e magyar munkást találni, aki ne látná be, hogy az ország érdeke, annak a társadalmi rendnek az érdeke, amellyel felépíteni akarunk, mit kíván.

Hisszük, hogy az öntudatos munkások között ilyen nincsen. Mindenki szívesen adja oda kevésbé fontos munkakörét; gondolunk itt elsősorban a luxusiparok munkásaira, a korlátozott cukrászipar munká-

saira stb. — hogy felserelje azt a döntő fontosságú újjáépítési szakmák valamelyikével, átképeztesse magát a foglalkozási ág egyikére. A legfontosabb azonban az, hogy a **szakszervezetek belsőségeinek az átképzésnek a jelentőségét, kiválóassák és**

irányítsák az átképezendő munkástömegeket. Ha ezt megoldották a szakszervezetek, akkor nemcsak a termelés megindítását tették lehetővé, az ország új gazdasági vérkeringése beindításának kérdését oldották meg, hanem az ár- és bérkérdést is.

ppen olyan egy... ebben a hal... szülő esztendőben... meais mennyire... esülhetetlen elő... származhatnak... végződik a M... Ifjúsági Szövetsé... léte.

én, aki egész... Ifjúságunk életét... erőt, állítom, k... kezében esodáka... gyar generáció... hogy a mai fia... kmoly, értékes... csak a könnyű... ezébe, ma nélk...

Bizonyos, hogy... tet és lelket ké... Ifjúságot is elem... zeti, hogy az i... zéni, akkor az... tessé lesz. A... tem-váló nevelé... foladala, hogy... ből győztesülk... moly, produktív... egész vonalon... helyett harcos... egymásért való... az Ifjúság rompa... világban, dobber... nehézedik az or... édes és jóvájo... a nemzet felné... 45-as ifjakra.

Magyar Ifjak... Legyen ez a sor... közös ideje. Sz... 10-ét, hogy az... nek a megmozd... mert magatokna... tek újja az orsz... a tiétek. Ha v... taló, vagy pass... ki, a feloltonó... tok el, a tévelyg... dujjon el a nag... a Magyar Domo... vésztében. Terem... len egységet az... gyeket ott min... szóra, vagy esol... június 10-én na... ez, hanem az... öröl, melyet s... parasztoknak és... man kötelessége... Ifjúság" színter... és mellékgondola... képzőiskola és... legény, hanem a... vésztés.

Magyar Ifjúsá... an az építő ero... időkön átletett... ma ninos is jog... termelő, harcok... az egyetemes m... ezzel" bebizonyít... mcghirdetett Ifj... Észységt

Tóth Józsa... Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

Az angol és a szovjet hadifoglyok ügye

I.

A szovjet sajtó ma közli Richard angol tárcanévküli miniszter nyilatkozatát, amelyet 1945 május folyamán tett az angol alsóházban. A nyilatkozat szövege a következő:

A jáltaai határozatok intézkednek arról a bánásmódról, hogyan kell bántani a Szovjet csapatok által kiszabadított angol és amerikai katonákkal, valamint a Szövetségek által kiszabadított szovjet hadifoglyokkal és polgárokkal. Természetesen az egyezménytől teljesen függetlenül a legnagyobb erőfeszítéseket tettük és tesszük, hogy a lehető legjobb bánásmódban részesítsük és minél előbb hazaszállíthassuk az angol csapatok által kiszabadított szovjet polgárokat. Tekintettel arra, hogy az utóbbi napokban olyan sajtóközlemények jelentek meg, amelyek a kérdést helytelen szímben tüntetik fel, hivatalos beszámoló keretében részletesen nyilatkozom a szóbanforgó kérdéssel kapcsolatban.

A támadó angol, amerikai csapatok a partraszállás napjától kezdve nagyszámú szovjet polgárt szabadítottak ki. Ezenkívül nagyszámú szovjet polgár került a szovjet kezére Olaszországban és a Balkán félszigeten is. Ezeknek az embereknek nagyrésze, valamilyen német munkaszervezetben, vagy a Todt-szervezetben dolgozott, vagy valamilyen koncentrációs táborban élt. Jelentékeny részük német egyenruhát viselt és német katonai kötelek tagjai voltak. Ezeknek az embereknek túlnyomó részét a németek kényeszerűen tartották harcba sorakban. A kiválogatásnál a szövetségesek repatriálási szervei egyre súlyosbodik helyzet elé kerültek. Számos szovjet tiszt érkezett éppen ebből a célból a szövetséges bizottságok mellé, hogy a munkát megkönnyítsék. Ezek a tisztek meglátogatták a szóbanforgó szovjet polgárokat és előnyösen kiállították a helyzet azokról a feltételekről, amelyek között a Szovjetunióban, valamint az országok által felszabadított területeken lévő angol képviselők voltak. Intézkedés történt arra vonatkozólag, hogy hazaszállítsák a szovjet polgárokat és a hazaszállítási is a szovjet polgárokat szovjet tisztek vezetése alatt különleges táborokban helyezték el.

Szenzációs leleplezések

II.

Gonikov vezérvezető, a Szovjet unió repatriálási bizottságának meghatalmazott vezetője a következő ténybeli adatokat közölte a Szovjetunió Távirati Irodájának rendelkezésére.

Megbizottaink Anglia által megadott területen három olyan tábor fedeztek fel, ahol megengedhetetlen feltételek között élt 1712 szovjet polgár. Ezt az amerikai parancsnokság képviselője szintén megemlítette. Ezekben a táborokban az angol és amerikai képviselők látogatása során kiderült, hogy az egyezményben biztosított feltételeket nem hajtották végre a szövetséges katonai hatóságok.

Egy amerikai rendőrezredes kijelentette, hogy mindazokat a sérelmeket, amelyeknek a tábor lakói részesei voltak, haladéktalanul likvidálni fogják és beismeri, hogy a szovjet képviselőknél nem nyújtottak felvilágosítást a táborok létezéséről.

Ezután több mint 300 kiszabadított szovjet polgárról nem kaptunk hírt. Képviselőink több ízben interpelláltak az angoloknál ebben az ügyben. Az angol katonai parancsnokság az egyik orosz konzulnál közölte, hogy csakugyan eltávolították a táborokból időközben több szovjet polgárt, ezámszerint 346 embert. Ezek közül 170-et a londoni lengyel kormányának adták át és 176-ot angol táborokban helyezték el állampolgárságuk felvilágosítása céljából. E 346 emberből eddig 59 személyt szállítottak haza.

A többi még nem adták át a szovjet hatóságok kiküldöttjeinek.

E tevékenységüket az angol katonai hatóságok azzal a joggal ruházták fel magukat, hogy rendelkezzenek szovjet katonai szemé-

patáink kezére Olaszországban és a Balkán félszigeten is. Ezeknek az embereknek nagyrésze, valamilyen német munkaszervezetben, vagy a Todt-szervezetben dolgozott, vagy valamilyen koncentrációs táborban élt. Jelentékeny részük német egyenruhát viselt és német katonai kötelek tagjai voltak. Ezeknek az embereknek túlnyomó részét a németek kényeszerűen tartották harcba sorakban. A kiválogatásnál a szövetségesek repatriálási szervei egyre súlyosbodik helyzet elé kerültek. Számos szovjet tiszt érkezett éppen ebből a célból a szövetséges bizottságok mellé, hogy a munkát megkönnyítsék. Ezek a tisztek meglátogatták a szóbanforgó szovjet polgárokat és előnyösen kiállították a helyzet azokról a feltételekről, amelyek között a Szovjetunióban, valamint az országok által felszabadított területeken lévő angol képviselők voltak. Intézkedés történt arra vonatkozólag, hogy hazaszállítsák a szovjet polgárokat és a hazaszállítási is a szovjet polgárokat szovjet tisztek vezetése alatt különleges táborokban helyezték el.

A táborokban fennmaradt a német vezetés. és továbbra is a németek kezében volt a tényleges hatalom. Norvégiából érkező tudósítások azt igazolják, hogy több táborban a fegyveres német katonasággal együtt helyezték el a szovjet katonákat, holott a február 11-én létrejött egyezmény 1. cikké értelmében a németeket el kellett volna választani a szovjet polgároktól.

Az elgyötört szovjet emberek rongyokban vannak, hajléknak nem nevezhető barakkokban sanyalódnak, míg a németek továbbra is kaszárnyáikban laknak.

A németek Norvégiában kíméletlenül bántanak a szovjet emberekkel.

2. Nyugat-Németországból érkezett szovjet állampolgárok közlése szerint a szövetségesek által kiszabadított szovjet polgárok és hadifoglyok helyzete egyáltalán nem javult és sok helyen rendkívül súlyos.

Május 26-án Dachauból elindult szovjet tisztek elmondják, hogy sok ezer hadifogly továbbra is napi 25 deka kenyéret és egy tal levest kap. A tífusz sorakban pusztít és orvosi kezelésben egyáltalán nem részesülnek. A Majna-Frankfurt börtönében szovjet polgárok sanyalódnak, kiket még a németek zártak ide, mert szökést kíséreltek meg. Egy szovjet kapitány közölte, aki május 27-én hagyta el az egyik nyugatnémetországi koncentrációs táborát, hogy az angolok élelemmel való ellátásáról egyáltalán nem gondoskodnak. Neustadtban garázdálkodó német katonák, akiket az angolok szabadonbocsátottak, vérengzéseket vittek véghez a szovjet polgárok sorában és 15 legyilkolt orosz holttestre bukkantak a megmenekült orosz tisztek.

Az egyes városokban maradt német fegyveres erők minden ok nélkül üldözik az orosz polgárokat, meggyilkolják és börtönbe zárják. A Neustadtban uralkodó helyzetről jelentést tett az egyik szovjet tiszt az angol parancsnokságnál.

3. Április 12-én a holland partvidék előtti egyik La-Manche csatornai szigeten fogvatartott szovjet hadifoglyok fellázadtak a németek ellen, az őrséget lefegyverezték és elfoglalták az egész szigetet. Ezután a felkelők parancsnoka április 17-én a Calais-i csatornán csónakkal átkelt és szerencsésen elérte az angol partokat, hogy segítyt kérjen az angol hadseregtől. Amikor a szovjet katonák partot értek, az angolok feltartóztatták őket, segítséget a sziget védőinek nem nyújtottak, később átadták őket a szovjet megbízottoknak. Az osztagnak némi segítséget a holland ellenállási mozgalm nyújtott.

A holland sajtóügynökség májusi jelentésében megerősíti, hogy milyen hősiességgel folytatott itt egy maroknyi szovjet osztag.

Low miniszter ezután arról beszélt, hogy a repatriálási bizottságok nem egyforma feltételek mellett végik munkájukat. Hangsúly-

lyozni kell, hogy a szovjet hatóságok az angol képviselőknél sajtó ellenőrzési területükön mindenütt megengedték, hogy meglátogassák a gyűjtőtáborokat, így Odesszában, Lwówban és Volinvaszkban. A moszkvai angol képviselők mindezekben a helyeken megfordultak, jöbük között Luhlinban is jártak. A szovjet hatóságok mindenütt előzékenyen rendelkezésükre álltak az angol bizottságoknak, hogy mielőbb hazajuthassanak a szövetséges állampolgárok.

A repatriálási eljárás teljesen megváltozott azóta, amióta a szövetségesek aláírták Halléban a hazaszállítási módját, miszerint az angol-amerikai, szovjet demarkációs vonalon keresztül történjen a jövőben.

Május 23-tól június 14-ig 628.908 szovjet polgárt vettünk át. Ugyanezen idő alatt átadtunk a szövetségeseknek 17.266 angol, 1741 amerikai, 118.664 francia, 10.812 belga, 8884 holland, 820 norvég és 21 luxemburgi állampolgárt. Így végződik a moszkvai rádió megrendítő tudósítása.

1945-öt joggal nevezhetjük a szovjet ipar újjáépítése esztendejének. Számos üzemeltetést helyreállítottak vagy építettek újjá. Ezenfelül számos új üzem is létesült. A Szovjetunió különböző vidékein több gépkocsiszállító gyárat létesítettek. Az építési program szoros kapcsolatban van azzal, hogy a német fasizmus elleni háború befejezése után jelentékeny mértékben kiszélesítették a Szovjetunió ipari termelését. A szovjetek országában az ipari életnek új jellegzetes vonásai vannak. Még a háború alatt létesültek új hadiüzemek, hogy a front szükségleteit elláthassák a hátszág dolgozói. Most ezek az üzemek közszükségleti cikkek termelésére tértek át. A Szovjetunió népgazdaságának óriási mennyiségű gépre, felszerelésre ipari termékre

van szüksége. 1945-ben újabb üzemek fogják gyarapítani a termelést. Példaképpen a mezőgazdasági gépek gyártását említhetjük. Vladimirban és Szibériában több vető-, kaszálógépgyár épült az utóbbi hónapok során. A szovjet iparnak most új munkaadóit, a szakmunkások nagy seregére van szüksége. Ebből a célból folyik a szakiskolákban a tanítás. A kiképzés az ipari, üzemi tanintézetekben történik. A tanév végén 260.000 ipari munkához jut a szovjet ipar. Ezenkívül 600.000 ifjút és leányt oktatnak a különböző iskolákban, ahol az egyes iparágakhoz való szakértelmet sajátítják el. A Szovjetunióban a háború előtt 1560 ilyen tanintézet működött, míg most az újonnan megnyitott ipariskolák száma meghaladja a 2570-et.

Magyar Ifjak... Legyen ez a sor... közös ideje. Sz... 10-ét, hogy az... nek a megmozd... mert magatokna... tek újja az orsz... a tiétek. Ha v... taló, vagy pass... ki, a feloltonó... tok el, a tévelyg... dujjon el a nag... a Magyar Domo... vésztében. Terem... len egységet az... gyeket ott min... szóra, vagy esol... június 10-én na... ez, hanem az... öröl, melyet s... parasztoknak és... man kötelessége... Ifjúság" színter... és mellékgondola... képzőiskola és... legény, hanem a... vésztés.

Magyar Ifjúsá... an az építő ero... időkön átletett... ma ninos is jog... termelő, harcok... az egyetemes m... ezzel" bebizonyít... mcghirdetett Ifj... Észységt

Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

A szovjet iparról

1945-öt joggal nevezhetjük a szovjet ipar újjáépítése esztendejének. Számos üzemeltetést helyreállítottak vagy építettek újjá. Ezenfelül számos új üzem is létesült. A Szovjetunió különböző vidékein több gépkocsiszállító gyárat létesítettek. Az építési program szoros kapcsolatban van azzal, hogy a német fasizmus elleni háború befejezése után jelentékeny mértékben kiszélesítették a Szovjetunió ipari termelését. A szovjetek országában az ipari életnek új jellegzetes vonásai vannak. Még a háború alatt létesültek új hadiüzemek, hogy a front szükségleteit elláthassák a hátszág dolgozói. Most ezek az üzemek közszükségleti cikkek termelésére tértek át. A Szovjetunió népgazdaságának óriási mennyiségű gépre, felszerelésre ipari termékre

van szüksége. 1945-ben újabb üzemek fogják gyarapítani a termelést. Példaképpen a mezőgazdasági gépek gyártását említhetjük. Vladimirban és Szibériában több vető-, kaszálógépgyár épült az utóbbi hónapok során. A szovjet iparnak most új munkaadóit, a szakmunkások nagy seregére van szüksége. Ebből a célból folyik a szakiskolákban a tanítás. A kiképzés az ipari, üzemi tanintézetekben történik. A tanév végén 260.000 ipari munkához jut a szovjet ipar. Ezenkívül 600.000 ifjút és leányt oktatnak a különböző iskolákban, ahol az egyes iparágakhoz való szakértelmet sajátítják el. A Szovjetunióban a háború előtt 1560 ilyen tanintézet működött, míg most az újonnan megnyitott ipariskolák száma meghaladja a 2570-et.

Magyar Ifjak... Legyen ez a sor... közös ideje. Sz... 10-ét, hogy az... nek a megmozd... mert magatokna... tek újja az orsz... a tiétek. Ha v... taló, vagy pass... ki, a feloltonó... tok el, a tévelyg... dujjon el a nag... a Magyar Domo... vésztében. Terem... len egységet az... gyeket ott min... szóra, vagy esol... június 10-én na... ez, hanem az... öröl, melyet s... parasztoknak és... man kötelessége... Ifjúság" színter... és mellékgondola... képzőiskola és... legény, hanem a... vésztés.

Magyar Ifjúsá... an az építő ero... időkön átletett... ma ninos is jog... termelő, harcok... az egyetemes m... ezzel" bebizonyít... mcghirdetett Ifj... Észységt

Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

Debrecen ké... kezék ellen hoz... zést a rendőrsé... pénzügyőr és N... udvari főgyáz... dűbőszóményi... ték a góttécsor... sát, a megonged... vettek a ezt éle... István vámospár... óta a Festőteleh... keresztes párt... Dessz hátfüve... részvétel antifa... zésében és a h... Dr. Nyakas Sár... aljegyző és Sz... klató népellené... vatali magajaria... Vörös Hadsereg... és Szálasi alatt... szeréplési válla... hajdunánási cip... háborús hírvéré... gyakran becsmé... reget és a Sz...

Az Angol királynő
szálló és Hortobágyi Csárda
kis étterme megnyílt.
Batthyány-u. 6 a. alt.

Blum
Diac-utca 21. szám.
Szesszina a vasúlet
mellett.
Mindenféle új méteres textilruát férfi
és női ruhát a legmagasabb napi
árban vesz.

DANCING
Szechenyi MA délután 6
utca 1-b órától
ÖSSZTANC
Kitűnő jazz

Új tanonctörvény készül

A szakszervezeti ifjúságkisek a MADISZ-szal együtt akciót indítottak az eddigi ürheletlen tanonctörvények megváltoztatására. Az április 22-én Budapesten tartott tanonctörvényes megbeszélésen a megjelölt tanonctörvény megbeszéltek és meghatározták követeléseiket, amelyeket elfajlaltak az iparügyi minisztériumhoz.

Az iparügyi miniszter elismerte a tanonctörvény jogszabályait, de közölte, hogy az új tanonctörvény megalkotása hosszabb időt vesz igénybe. Amíg az új tanonctörvény elkészül, addig a következő rendelkezéseket lépteti életbe az iparügyi minisztérium a napokban:

„A tanonc 2 év után kérheti az üzemi bizottságtól felszabadítását és szakvizsgára bocsátását. Az idiglenes felszabadító bizottság a szakszervezet és az iparügyi képviselőkhöz fog állni. A tanoncnak évente 4 hét fizetéses szabadság jár. A Szakszervezeti Tanácsnak helyszelési és ellenőrzési jogot biztosítanak a tanonctörvények életébe, mivel ezen a téren szinte már teljesen türhethetlen a helyzet.”

Ezenkívül megszüntették a tanonctörvényes tanonctörvény jogát is. Ezentúl nem szabad újni a tanonctörvény új törvény szabályozni fogja a munkáját és a fizetését is.

Az új tanonctörvény kivétele a hatalmas eredménye lesz a szakszervezeti ifjúságkisek megmozdulásának. A tanonctörvény teljesül: 4 hét fizetéses szabadság, két év utáni felszabadulás, a tanonctörvények megszüntetése stb.

Most tehát munkára fog, tanonctörvényes tanonctörvény munkahelyeiken szorgalmasan, hogy a két év letelte után sikeresen fel tudják szabadulni. Vezetőség

Internáltak egy fasizta tanárt

Karcagon volt gimnáziumi tanár dr. Vályi Armand. A felszabadulás óta Debrecenben tartózkodott, itt ismerle meg az utcán és jelentette fel a rendőrségen két volt diákja. Orán ajánló fasizta igazolást folytatott. Szokása volt kimutatni az ahlakon ezekkel a szavakkal: „Ezre az oszlopra hagyom felhúzni magam, ha a németek nem nyelik meg a háborút.” Diákjaival Viktória-jelvényt vásároltatt és az önképzőőrön jutalmul Hitler Mein Kampf-ját ajándékozta. A nemzeti szocializmus szelleme örökre „élt fog” — magyarázta és maga is gondoskodott arról, hogy a jövő nemzedékben elplántálja annak „eszmeit”, a „honvédelmi ismeretek” című tantárgy helyett világnézetit oktatást tartott. Rendőrségen tett vallomása is tisztán mutatja fasizta ideológiáját. Most is felbukkanó napokról és effélékről beszélt. A rendőrség internálta. Népbizóság elé kerül.

Könyvelési szakiroda
Vörösmarty-u. 24.

Petőfi-mozgó (volt Vigaszínház)
Mai műsor:
Nagy próza film magyar
lelőre!
Harc Székesztapoléért és Ukrajnáért
Előadások kezdete fél 4, 5 és fél 7, vasárnap 2-kor is. Pénz tányítás 1 órától, vasárnap d. e. 11 órától.

1945 június 10

Áchim András halála körül

Juhász Géza nyilatkozata

Így olyan egyszerű, szürke dátum... ebben a halálból felemelkedni ké...

En, aki egészen közelről figyelem... munkáját és alkotó erejét, állítom, hogy hivatott vezetők...

Bizonyos, hogy a mult hitvány, tes... és lelket korcsosító szelleme az ifjúságot is elérte, mert az volt a nézet...

Magyar Ifjak! Fel a küzdelemre! Legyen ez a seregszemle a kibontakozás ideje. Sajátságok ki június 10-én...

Magyar Ifjúság! Zárkózz fel szorosan az építő erők mellé, mert minden idők...

Évszázadi Tóth József, klinikai szervezet.

Internálások vidéken

Debrecen környékéről a következők ellen hozott internálási végzetést a rendőrség: Fehér József pénzügyőr és Nováki János pályaudvari fővigyázó...

A „Debrecen” tegnapi számában dr. Balogh György új adatot hozott föl Áchim András halálára vonatkozóan. — Maga Bajcsy-Zsilinszky közölte vele, hogy „közvetlenül nem rejlett politikum” Áchim megölésében...

Ne csodáljuk, hogy ebbe a cikkbe becsúszott néhány apró tévedés, hiszen Balogh György „mintegy tíz év távlatából” emlékszik most vissza egy esti beszélgetésre. — Semmiestem sem mondhatta Zsilinszky, hogy öccse is, ő is a katona-évtől töltötte; csak Gábor volt akkor önkéntes. Azt sem mondhatta, hogy szóváltás közben Áchim András fegyverért nyúlt. A vadászpuskájához. — Erről a tárgyalás folyamán nem esett egy hang sem. Természetesen, mindez nem változtat a földolgon. Perdöntőnek kell tekintetünk Zsilinszkynek azt a nyilatkozatát, hogy őt közvetlenül anyja megszégyenítése ösztönözte a felelősségvonnásra.

Itt csak az a nagy kérdés, miért nem dobta be Zsilinszky ezt a fő enyhítő körülményt az igazság serpenyőjébe. Mert lovag volt, amilyen Kárpáthy Zoltán, aki óriási örökségét is odaveletette, csak közzájára ne keljen bocsanania anyja emlékére. S ebből a szempontból nézve, kérdés, lehet-e egyáltalán joga valakinek egy ilyen bizalmas beszélgetést publikálni, egyeznük-e ez Zsilinszky akarataival. — még ha meg is vagyunk győződve, hogy egyik nagy halottunk érdekében nem kell befektetnünk a másikat, — hiszen könnyen képzeltető, hogy az akkori izzó politikai fölfordulásban adaptalanul is el tudták hitetni a fiatal, huszárós temperamentumú Zsilinszkyvel, hogy Áchim megragalmazta az édesanyját.

Mert hogy politika fűtötte ott az ellentétet, nem vitás. — Balogh György maga is csak annyit állít, hogy közvetlenül nem ez volt az ok, hanem a familiájuk védelme. (Rákosi Jenő „Budapesti Hírlap”-ja rögtön ki is vágta ezt a jó családhibéi szívekre apelláló tromfot. Kitűnő politikai szimattal.) De a baloldalt nem lehetett leérzelegni. S Bajcsy-Zsilinszky már huszonnégy esztendő volt akkor, ki teszi föl róla, hogy a legtízesebb politikai elszántással ne kapcsolódott volna bele apja s nagybátyja küzdelmébe?

Egy mégis csak tény: a golyókat Gábor lötte ki, nem Endre. Ezt én nem tudtam s nyilván nem tudta a Kiszarada Párt helyi vezetősége sem. — Miért nem tisztázódott mindmáig a harmincnégy esztendősből való vélemény? Megvan ennek a magyarázata. Először is: a sajtó úgy kürtölte tele az országot, hogy egyfitt követte el a tettet a két testvér. Ezt val-

lotta a haldokló Áchim, ezt kiáltotta világgá pártjának plakátja. Sokat nyomott a latban Bajcsy-Zsilinszky utolsó szó jogán tett kijelentése is, hogy „semmiestem se válasszák el sorsát az öccsétől, mert hibásnak érzj magát öccse szerencsétlenségében”. A közvélemény ezt a bűnrészesség bevallásának minősítette.

De miért nem tiltakozott Zsilinszky később sem, mikor minden oka meglett volna rá? Abban látom a nyitját, amit az akkori lapok csak mellékesen jegyeztek föl, hogy államtitkár nagybátyjuk „nagyon esodlkozott, mikor meghaltotta, hogy a merényletet nem Endre, hanem a szelid természetű Gábor követte el”. Endre volt az öregebb, a szellemileg küllönb. Okvetlenül ő kezdeményezte az együttes föllépést. Ő is támadt neki Áchimnak, előbb szóval, aztán böttal. — Öccse rögtön a védelmére kelt, még hozzá a szelidek vártalan rohamával; Browningért nyult, mihielyt Áchim foitogatni kezdte Endrét. Ezért azonosította aztán Bajcsy-Zsilinszky a saját sorsát Gáborral! Ezért nem protestált, mikor a közvéleményt, a baloldali sajtót, később a progresszív Lexikonok is őt említették első helyen a merénylők közül. A tulajdon lel-

kiismerete előtt fontosabb volt neki az elhatározás, mint a tett maga.

Mindez természetesen csak növeli a hős férfi nagyságát. Köszönet Balogh Györgynek, hogy lényegesen hozzájárult a békéscsabai tragédia tisztázásához.

De egy még mindig feleletre vár, s ez most már az én szerepem. Nem volt-e túlságosan időszerűtlen épp ma vetni föl ezt a kérdést? Hát nem, ezerszer nem. Országszerte folyt a sutlogás: Áchim így, Zsilinszky úgy, — mit forgassuk a szemünket? Igenis, nézzünk szembe a váddal éppen most — és véglegesen némissuk el. — Vajjon az öskeresztyének letagadták, hogy Pál apostol üldözö Saurként kezdte a pályáját? Én az apostolra hivatkozotam beszédeben, meg is értették a jelentésv legkülönb koponyák. Megértette Balogh György is, „magasszárnyalású, bátor és mélységes felelősségérzet által sugalmazott” beszédnek nevezi.

Az agyszerkezetek különbözök. Engem például pártom elnöksége kizárt. (Igaz, előzőleg már én bejelenttem kilépésemet.) Most a közvéleményen a sor, döntse el kiki, mi méltóbb magatartás: az alkgyelet-e egy merev, mozdulatlan bálvány előtt; vagy annak a hirtetése, hogy a kivételes ember fejlődik szakadatlanul, mint maga a föltartózatatlan élet.

A vasutasok munkássegítségét kérik!

Nemes versenyre kelünk, mi debreceni vasutasok. A magyar demokráikus ifjúság színe-javához fordulunk segítségért. Felkéröm a főiskolák és középiskolák hallgató elvtársakat, hajársakat, testvéreket, hogy munkáskezüket tehetségükkel képesek adják ide. Ki hogy tud, segítsen bennünket. Vegye ki részét

az ifjúság, a romokból építsük ki az ország vérkeringését és adjuk a szívnek, vér nélkül nincs szív, várnunk reátok, magatoknak építetek, segítsetek rajtunk. A debreceni Forgalmi Szakszervezet nevében. Szabadság, Szilágyi Károly állomásfőnök, Nagy Antal elnök, Kovács László titkár.

Az egész megyében napközi otthonokat állítanak fel

Földmunkás családok egyik legnagyobb problémája a gyermekkérdés. Ott, ahol az apa is, anya is egész nap dolgozik, a gyermekek teljesen egyedül vannak otthon, nem törődik velük senki, nem ad nekik enni senki. A gyermekeket az utca és az árokpártja neveli. Számtalan szerencsétlenségnek szülője ez a helyzet.

Az alispáni hivatal most hozzájárult ennek a kérdésnek megoldásához Hajdu megye területén. Az egész megyében napközi otthonokat állítanak fel, amelyeknek június 15-én meg kell kezdeniük működésüket. Ezekbe kizárólag szegényesorsú mezőgazdasági munkások gyermekeit veszik fel, 3-6 éves korig. A napközi otthonokat óvónő, vagy egészségügyi védőnő fogja vezetni. Minden 50 gyermek mellé fel kell venni egy gondozónőt. Az otthonok természetesen orvosi ellenőrzés alá kerülnek. Naponta legalább két-

szeri étkezés van előírva. Már eddig úgy látszik, hogy a hus- és tejjelátást biztosítani lehet a konyha számára. Az otthon működési idejét a szülők határozzák meg, munkaidejük szerint.

Alkalmos helyiség, a beérkezett jelentések szerint, minden községben van, ugyszintén megfelelő vezető. Napközi otthon csak Balmazújvároson, Józsan és Hajduszováton nem lesz, mivel ezek a községek bejelentették, hogy részben a jelentkezők csekély száma, részben egyéb hiányok miatt nem óhajtják felállítani.

Textiltechnikust (szövőmestert) felvesszünk. Szalagszövők előnyben. Debreceni Textilművek Rt., BETHLEN-UTCA 32. sz.

Kaszanyitzky Endre PIAC-UTCA 57. szám. Garantált tűzálló tőzödedény minden nagyságban kapható

Tökéletes szabás elsőrendű kidolgozás Nagy Béla úriszabóságában. Piac-u. 7. sz.

SZÍNHÁZ Hoffman meséi

Operettszínház számára mindig veszélyes kísérlet az operabővítés. A Csokonai-színház gárdája ezúttal azonban bebizonyította, hogy érdemes volt vállalnia a kockázatot. Nem hisszük, hogy van ma az országban még egy vidéki színház, amely hasonló előadásban tudná kihozni Offenbach közkedvált operáját.

Az előadásból messze kimagasló Gencsi Sári elsővonalbeli művészi teljesítménye. Könnyed hangindítása, fölényes énekstilizása, drámai és lírai hangszínezetei komoly zenei élményt nyújtanak; zenei értékei mellett szinte váratlan föbbletet jelent grációz mozgása és énekesnőnél szokatlan játéktelligenciája. Bármilyen jól is odtotta meg azonban az operának zenében és játékban egyaránt legnehezebb szerepét, nem hallgathatunk el egy megjegyzést: helyrehozhatatlan bűn, hogy már hónapok óta operettekben rombolja és forgácsolja szét kivételesen énekeltségét.

Hoffman szerepét Hajdu Péter — hősiesen — mellhátyagyulladással énekelte végig. Dícséretére válik, hogy kellemes tenorján ezt egyáltalában nem érzhetjük. Az előadás meglepetése ezúttal Nagy Béla volt. Elsőrendű játékán kívül bebizonyította, hogy — operetthonvivan létező — operatőrként is megállja helyét. Két-három évi komoly munkával valószínűleg elsőrendű baritonista válna belőle. Olimpia szerepében Vecsey Gabi kiváló hanganyaga nagymértékben emelte az előadás értékét. Kellő tanulással kiváló énekesnővé válhat. Kompóthy György kő szerepben mutatkozott be, mindkétőben jogos sikerrel. Bajos és tehetséges volt Olhai Baba — Miklós — egyébként nem túlságosan hálás szerepben. Egy-két jelenete megérdemelten váltotta ki a nyiltszíni tapsot. Nagy sikert aratott Szabó Samu is komikus szerepeiben. A süket inak kupléja határozottan művészi munka. A harmadik felvonásban Deési Jenő szép basszusú jelentett kellemes színt. Perényi Kálmánnak elsősorban játékát kell megdicsérnünk.

A rendezésre vonatkozóan elsősorban meg kell állapítanunk, hogy a teljesítmény messze feljűlműlla a rendelkezésre álló erőket. A jó és gördülékeny rendezésnek talán egyetlen komolyabb hibáját tudnánk említeni: nem érzékeltette, hogy a zeneileg és tartalmilag stílízált három felvonással szemben az elő- és utójáték jelenti a valóságot, az életet. Ha figyelembe vesszük azonban, hogy részint operett-, részint műkedvelő-kórus bemutatásának nehézségeivel kellett megküzdenie, teljes elismeréssel kell adoznunk Deési Jenő rendezésének.

Oroszlánrész illeti az előadást megérdemelt sikeréből a két karmestert, Galánffy Lajost és dr. Pajor Istvánt, akik hosszú hetek valóban önfeláldozó munkájával tudásuk legjavát öltötték az — operabővítésben — kezdő társulatba.

Az előadás tantísága: érdemes volt! Érdemes jót adni, érdemes művészi adni, — reméljük, hogy a Csokonai-színház nem áll meg az első lépésnél. Ne feledjük, hogy néhány évtizeddel ezelőtt még Debrecen opera-kultúrája első helyen állt a vidéki városok között. H. F.

Csokonai-színház Telefon: 110. Ma csütörtökön, június 7-én 6 órakor Offenbach világhírű operája Hoffman meséi

Sretter utóda és Vigh Zsigmond 6 óra, ékszerüzletüket megnyitották. Javitást vállal. Batthyány-u. 26. szám.

Gazdag cirkusz a Széchenyi-u. végén június 8-án, pénteken este 7 órai kezdettel nagy megnyitó előadása. Az előadások este 7 órakor kezdődnek, vasárnap 3, 5 és 7 órakor. Jegyelövétel d. e. 10-től 1-ig és d. u. 2 óratól a cirkusz pénztáránál. Közreműködik a honvédezenekar.

A Nőszövetség orvosi rendelőjében

Három napja, hogy a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége megnyitotta tagjai számára ingyenes orvosi rendelőjét. Az első két nap alatt körülbelül 50 beteg fordult panaszával az orvoshoz és talált itt felvilágosítást, gyógyulást. Főleg gyermekeket hoztak az anyák. A gyermekek egészsége az anyának mindig előbbrevaló, mint a sajátja. A kicsik pedig nem nagyon örülnek ennek a vizitnek. Félnék a doktor bácsitól, a vizsgáló ástaltól, a műszerektől, egyáltalán attól, az előttük ismeretlen, de nyilván félelmetes valamitől, ami a rendelő fehér ajtaja mögött várja őket. De kifelé már megbékélve és megbarátkozva jönnek, a könny-

cseppek megszáradnak finom orcácskáikon. Egy fiatal anya így nyilatkozik: „Eleinte nem értettem, mire való a Nőszövetség. Ugy gondoltam, van nekem elég gondom, bajom, nem érek rá ilyesmivel is foglalkozni. Aztán a tej miatt mégis idejöttem, az kell a gyermeknek. Azóta voltam gyűlésen, kaptam grizt, most orvosi vizsgálatot is. Most látom, hogy egészen helytelenül okoskodtam. Ha az embernek sok baja van, egyvel több ok, hogy másokkal összejárjon, szövetkezzék, mert csak így tud elérni valamit. És nekünk, nőknek még nagyon sok közös bajunk van. amit le kell küzdenünk.”
Lám, ha lassan is, de végül a nők is rájönnek...

HIREK

Egy szomorú kérdés

A pesti lapok közlik az újjáépítési miniszter rendelettervezetét, melyet a közmunkára való igénybevétel végleges rendezése céljából nyújtott be. — A tervezet szerint tartós közmunkára vehetők igénybe, akik nemzetiellenes tevékenységet fejtettek ki, a megrögzött munkakerülők, azok, akiket közlekedési kihágás, vagy ennél súlyosabb büntetelmény miatt súlyosan elítéltek. Mindezek elmentésében, vagy élelmiszer megterítésben részesülnek. A megterítés összege az előterjesztés szerint napi 30 pengő. Természetes, hogy nem követhetjük a szadista fasiszta rendszert, mely a munkákra igénybevételek szerencsétlenek ezreit a legkegyetlenebb módon éhezette. — magától értetődő, hogy a közmunkákra küldött nyilasok és egyéb gonosztevők ellátásáról is gondoskodni kell.
Az arányokban azonban már egy kis hiba van. A napokban

jelent meg a közalkalmazottak fizetésrendezésére vonatkozó rendelet, mely szerint egy, a XIV. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselő havi javadalmazása 700 pengő. Nem kell hozzá nagy számolási tudomány, hogy megállapíthassuk: egy köztisztviselő, akit az igazolási eljárások állami állásra megfelelőnek találtak, akit feddhetetlen múltja predestinál erre az állásra, kevesebbet keres, mint az a nyilas, Volksbund-tag, közvesztélyes munkakerülő, vagy a törvény szigorú által megbüntetett fekete-kereskedő, akit szintén jóvátehetően büntetése enyhé és részleges megtorlásaként rendeltek közmunkára.
Nem szívesen humorizálunk ilyen szomorú tények felett. De mégis meg kell kérdeznünk: Nem lenne helyes, vajjon, a nyugdíj jogosultságot és a családi pótlékot is bevezetni a népellenes gonosztevők részére? H. F.

A Szabadegyetemen Juhász Géza tankereplő főigazgató tartja pénteken, június 8-án a záróelőadást, „Szellemi lisztogatás” címen.

Uray Sándort átkísérték a népügyészségre. A rendőrségi vizsgálat során kétségkívül bebizonyosodott, hogy többek között egy Budapesten tartott prédikációjában a háború mellett ígért és hogy a Szülők Iskolájának előadásán a Hitler-fijúságot állította követendő példának a magyar ifjúság elé.

A NÉPÜGYÉSZSÉG felszólította a rendőrség politikai osztályát, a legrövidebb idő alatt állítsa össze azon elmenekültek listáját, akik mai napig sem tértek vissza. Ezek ügyét kivizsgálják és ha terhelő adatokat találnak, megindítják ellenük az eljárást s kimondják a vagyonelkobzást. Az így elkobzott vagyonok az állam, illetve a város tulajdonába mennek át.

Miután Berettyóújfalun is felállítottak egy Néphírszót, a debreceni népügyészség átküldte bihari foglalt Berettyóújfalura.

Welsh: The Practical System P. 36. kapható. CSILLAG ARTHUR cégtulajdonos: FARKAS LAJOS könyvkereskedésben. Piac utca 69.

Szülésznői behelyettesítés. Moskovszky Borbála, Nyilas-telepi hatóság szülésznő leendőit behelyettesítés folytán a mai naptól Bárdfalvi Mártonné Csorba Margit okl. szülésznő (lakik: Baross-u. 26. sz.) látja el.

Nis városába megérkezett az első szovjet csapat állomány. A 60 ezer kg. gyapotot kivevő küldemény feldolgozását Nis szövetgyárai már meg is kezdték.

Madridban egyre határozottabban terjed az a hír, hogy rövidesen kiszolgáltatják Lavalt, mielőtt letelik a spanyolországi tartózkodásra engedélyezett idő. Laval és társai még mindig a Mont Juic-erődben vannak.

A Magyar Vöröskereszt debreceni vezetősége köszönettel nyugtázza a debreceni és hajdúvármegyei rendőrség által rendezett futball és műsoros estély tiszta jövedelmének gyűjtésére. A Vöröskereszt kéredezéssel fordul a tartsadalomhoz, különösen a papirkereskedőkhöz, hogy levelezéssel és pénzbeli adományaikkal járjon segítségére, mert ennek hiányában elsőrendű feladatát a foglyok és hozzátartozóik között nem tudja teljesíteni.

Csont-enyvet veszek, FEUERMAN bőrdandós, Piac-utca 55.

A KERESKEDŐ TÁRSADALOM és minisztérium közötti kapcsolatok közvetlenebbé tétele, valamint gyors megoldásra váró kérdések megvalósítása céljából a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter elhatározta, hogy minden hónap első keddjén kereskedőnapot tart. A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter a kereskedelem képviselőivel közvetlenül tárgyalja meg a havonta felmerülő panaszokat és kérdéseket. (MTI)

Az iparügyi miniszter az építőipari üzemek országonkénti bizottságát Langer Lajos gépészmérnököt nevezte ki. A miniszteri bizottság munkakörébe tartozik a téglafedőserép, kerámia, mész, kőipari üzemek ellenőrzése, az újjáépítés szolgálatába való állítása, a termelés fokozása és egységes irányítás alá való helyezése. (MTI)

A miniszterelnök Lossonezy Endrét, az iparügyi minisztérium elnöki osztályának vezetőjét, miniszteri osztályfőnökévé nevezte ki.

A fűszer-, vegyi- és rövidáru-nagykereskedők szakosztálya legutóbbi ülésén Spitz Béla nagykereskedőt a szakosztály alelnökévé, Bajomi Ernő magántisztviselőt a szakosztály titkárává választotta.

Szipál főnyképészmester műtermét Csapó-u. 12. sz. alá helyezte.

Gépirásmunkát vállal Naményiné. Lino-leumház, másodemeletén.

Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában júniustól tanfolyamkezdés. Lino-leum-ház, Piac-u. 58.

A dunai élelmiszerszállítás megindul.

Dunaföldváról 2000 métermázas olajszállító és 200 métermázas lenszállító érkezett meg a fővárosba a „Dózsa György” motoros vontató. Az uszályt a dunaföldvári Kommunista Párt hozta rendbe és tette szállításra alkalmassá. Vizezfelém magy úrösen a hajó, petróleum, só, asó és kapál és más ipari cikket szállít a vidék dolgozóinak. Jelenleg egy 300 lóerős vontatóhajó áll szállításra készen. Így 4-5 naponként 100 vagon élelmet tudnak majd felszállítani a Dunán. Az uszály parancsnokságtól havi 8 tonna hajóanyagot kapunk hajóink üzemeltetésére.

Felhívás

Házitomb és utcai bizalmiak!

Felhívom a házitomb- és utcai bizalmiakat, hogy az ellenőrzést haldéktalanul, teljes szigorral végezzék. Azt, aki kevélen nem tudja igazolni, hogy hasznos, termelő munkát végez, a Termelő Bizottságnál jelentsek Városháza, főemelet 7. Lovász titkárnál. Az összes bizalmi igazolványt minél hamarabb hozzák be hozzám a szakosztályhoz, mert orosz nyelven a városparancsnokság ráírja a város területére a szabad mozgás engedélyezését. Sándor László főbizalmi.

A MAV igazgatóság f. évi május 28-án kelt 7516/1945. A. I. sz. leirataival elrendelte, hogy a debreceni MAV műhely azon alkalmazottai, akik az orosz hadsereg elől önként, vagy hivatalos utasításra Debrecenből el távoztak, f. évi június hó 15-ig a szolgálat felvétele céljából jelentkezni kötelesek.

Azok, akik fenti határidőig akar irásban, vagy akár személyesen a jelentkezési felhívásnak nem tesznek eleget, alásükköl önként lemondottnak tekintjük. Műhelyfőnökség.

HALALOZÁS.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy dr. Debray Endre, Szalmár város tb. tanácsnoka, Debrecen város volt aljegyzője folyó hó 4-én hosszas szenvedés után Józsán elhunyt. Temetése a debreceni Köztető II. számú ravatalozójából lesz folyó hó 7-én, csütörtökön d. u. 3 órakor lesz. A temetést Kapusi tem. vállalat (Józsa) végzi.

Országjáró József

Furta közeg főjegyzője 65 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 11 órakor lesz a Köztető 2. A. ravatalozójában. Gyászolják: Felecsé, gyermekeit, unokáit, vejeit, testvéreit, sógorait, sógorinőit, unokatestvéreit, nászait és a kiterjedt rokonság. Lakás: Augustus-szombatium. Göbauer temetkezési vállalat.

APRÓHIRDETÉSEK

ÁLLÁS

Férfiszabóságékeket felvezek. Baranyai 12. I. 2. 116

Vízvezetékcsereleségét állandó munkát keres. Cím a kiadóban. 120

Házfelügyelő házaspárt felvezek. Arany Janos-u. 46. 130

Férfiszabóságba varróleányokat felvezek. Baranyai-utca 12. I. 2. 117

Takarítólegényt és leányt felvezek a sebészeti klinikára. 129

Koosikat állandó alkalmazásra felvezek a Népszóvetkezett. Böszörményi-út 8. sz. 114

Munkasleányokat felvezek. Baranyai-u. 12. I. 2. 118

Házfelügyelőnek megbízható házaspár felvétetik. Rákosi Jenő u. 8. felemelet 2. 123

ÜZENET

Cikkekzedőből elmenekült Fazekas Árpádot és nejét kérjük, adjanak életjelt magukról Kolozsvárra, vagy esetleg Marosvásárhelyre. Novák László m. s-tiszt részére. Cím: Marosvásárhely, Horvát-utca 26. sz. 126

LAKÁS

Üres szoba átadó házaspárnak, aki háztartást nem vezet. Cím a kiadóban. 133

Házaspárnak bútorozott szoba konyhahasználattal kiadó. Érkezni Nádasi-u. 3. 122

Utcai különbejáratú bútorozott szoba kiadó. Bontó-utca 6. sz. Ny. 77

Háromszobás modern vilalakis kiadó. Érdeklődni Szutor ügyvédnél, Piac-u. 41. 135

EGYÉB

Egy összecusukható vaságy, gyermekágy eladó. Bóteát vállalat, Piac-u. 58. II. em. 132

Elveszett 37-es sevróipó Lehel-utcatól Károly F. József-útig. Kérem a megtalálót Lehel-u. 35. alá jutalom ellenében leadni. Ny. 78

Abiak és metszett üvegek eladók. Csillag-u. 109. 104

Cserépet veszek, esetleg cserébe eleméért. Eötvös-utca 23. 103

Piac-utcon üzletelhelyiség, esetleg sütődével átadó családi okokból. Cím a kiadóban. 135

SZAKSZERVEZETI HIREK

Utcai és házitombbizalmiak ma d. u. 5 órakor értekezletet tartanak a szakosztályi székükben. Tagsági igazolványát mindenki hozza magával. Ruházati munkások csütörtök este 6 órakor taggyűlést tartanak.

Kereskedő Társulat közleményei

A társulati kereskedelmi fű- és leányközpontokban azok számára, akik ebben az iskolai évben tanulmányukat nem folytathatták, június 12-én háromnapos tanfolyam kezdődik. Az érdeklő tanulóknak sürgősen jelentkezniük az iskola igazgatóságánál.

Ipartestületi közlemény

Az építőipari szakosztályokhoz tartozó összes tagok f. hó 8-án, pénteken délután 4 órakor az Ipartestület 7-es sz. tanácstermében feltétlen és pontosan jelenjenek meg. Téma: Anyagellátás, fizetés és a szakosztályok átíratának ismertetése. Elnökség.

Felelős szerkesztő és kiadó DR. TARISKA ISTVÁN.

Szerkesztő: VILAG MIKLÓS. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József-út 28. sz. II. emelet. Telefonstám: 254. Nyomatott a „Szabadság” nyomda- és kiadóvállalat kőrtorgó gépepe Debrecen, József kir. tereg-u. 16. Felelős nyomdaigazgató: MENES JÁNOS.

Vörösréz

és fémhulladékok, legmagasabb áron vásárol. **Langer és Katz** HÁTVAN-UTCA 62. szám

Juliuszertár

Piac-utca 40. szám. HANGYA-átjáróban úiból megnyit.

Habuczky Józsefné 4 drb. elvesztett kegyérgyém kaphatja Vágnér Antalnál, Hortobágy-u. 13. Ny. 79

Keresztosyné Szűcs Erzsébet női divatszalonja József kir. tereg-utca 8. Megruddelésre készit hozott anyagból is a legújabb modell szerint női ruhákat, kosztümöket. Sz. 17

VAGYONMENTŐ Baudos-utca 1. Vesz és elad lakkborendezési bútorokat, háztartási cikkekkel, regisztrókat. 634

Fotóanyagot, papírt, len cseket magas áron vásárol. Tókes és Horvath foto. sz. monify-u. 1. Sz. 12

Ékszerüzlet Csapó-utca 18. sz. Aranyat, ezüstöt, drágakövet a legmagasabb áron veszek. 635

Gumiárak, glicerin, szepitószerek Solti, Sas-u. 2. 661

Wertheim-kasszat, ócska törtét is megjavított 2557 megveszek. Honvéd-utca 35. 638

Ingóságüzlet, Piac-u. 7. Budapesti megbízásból perzsaszőnyeg és mindennemű szőnyegeket veszek. 328

Tal
Budapesti Nemzeti Színház...
Vas Zoltán...
pesti Nemzeti Színház...
tartott előadásokat...
bismámolójában elmondtak...
dapesti adóhivatal...
hónaphang...
ben kb. kétfelét...
emelkedett...
tokkal megváltoztatható...
Budapesti Színház...
alkalmazott...
Vas Zoltán...
deletnél megtalálta...
tudta nemcsak...
ni, hanem...
Vajjon elmondtak...
recen vezető...
ros megkezdte...
Veleményün...
söt — szomorú...
állapítanunk...
kell mondani...
az utóbbi időkben...
nyos hanyatlás...
Lászlóval...
nyitva vannak...
találhatók...
piac megjelent...
de vajjon k...
tekben és...
órákat megfigyelt...
megmondjuk...
ezeknek a...
ellen sok tekin...
város vezetői...
szaki ügyosztály...
be a jog- és...
sághoz, a ki...
közgyűléshez...
árának az...
egyedül álló...
magas felem...
— horribile...
hátosági ár...
pest, amely...
és nagyobb...
zik, ahol az...
lőzatnak so...
helyreállítási...
lett végrehaj...
tudta megáll...
arát és 70 fil...
mekét. Vajjo...
nincsenek szá...
gek, vagy a...
mosvezeték...
állapotban...
zre? Jól tud...
a hiba ott va...
szaki ügyoszt...
elfogadja a...
ránkötöző je...
ngtelen, ha...
nyibe kerül...
rak is alaso...
zt nézzük, mi...
ok történet...
ásnak a bizt...